

УДК 657.6 (3):338

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/178-12>

Євсєєва О. О.

доктор економічних наук, професор,
Український державний університет залізничного транспорту
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2042-8277>

Ievsieieva Olga

Ukrainian State University of Railway Transport

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД МЕТОДОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ЗВІТНИХ ДАНИХ У ПОРІВНЯЛЬНИЙ ВИГЛЯД ПРИ РОЗРАХУНКУ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ

Розрахунок показників фінансового стану на підставі форм фінансової звітності (повної або спрощеної) містить комплекс заходів, чітка послідовність виконання яких (приведення даних у порівняльний вигляд; визначення критеріїв і показників оцінки фінансового стану; обчислення показників за період, що аналізується; оцінка фінансового стану за показниками в динаміці; розробка конкретних заходів та прийняття управлінських рішень) є запорукою якісного економічного аналізу, мета якого в тому числі полягає й у виключенні перекручування інформації в обґрунтуванні ефективних управлінських рішень на мікро- та макрорівнях. Виключення хибних висновків стає можливим вже на першому етапі впровадження економічного дослідження – приведення даних у порівняльний вигляд. В публікації розкриті методологічні підходи забезпечення співставності показників фінансової звітності для здійснення розрахунку й аналізу показників фінансового стану в умовах стану всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі. З огляду на відсутність методології за означенням напрямом розроблені концептуальні методологічні підходи оцінки співставності показників фінансової звітності та, у разі необхідності, доведення її показників до співставного вигляду, для розрахунку показників фінансового стану.

Ключові слова: звітність, співставність показників, методологія, процедури порівняльності, всеосяжність інформації, показники фінансового стану, динаміка показників, концептуальний підхід.

CONCEPTUAL APPROACH OF THE METHODOLOGY FOR PREPARING REPORTING DATA IN A COMPARATIVE FORM TO CALCULATE FINANCIAL STANDING INDICATORS

Calculation of financial standing indicators based on financial reporting forms (complete or simplified) contains a set of measures, which should be observed in a strict sequence (bringing data into comparative form; determining criteria and indicators for assessing financial standing; calculating indicators for the period under review; assessing financial condition by indicators over time; developing specific measures and making managerial decisions) to perform high-end economic analysis, the purpose of which is also preventing information distortion in the justification of effective management decisions at the micro and macro levels. Prevention of erroneous conclusions becomes possible already at the first stage of implementing economic research – bringing the data into a comparative form. Currently, in addition to the definitions of the main terms regarding the composition of financial statements which are included in the legislation, there are practically no scientific studies on the correctness of applying financial standing indicators in calculations using financial reporting indicators of various types – at the reporting date and for the reporting period, despite they are in one corresponding reporting period (quarter, half-year, year). The publication presents conceptual methodological approaches to ensuring comparability of financial reporting indicators for calculating and analyzing financial standing indicators provided comprehensive information content is accessible of reporting data over time. In view of the lack of methodology in this area, conceptual methodological approaches have been developed to assess the comparability of financial reporting indicators and, if necessary, to bring its indicators to a comparable form for calculating financial standing indicators. The developed conceptual approaches are the basis for further alternative modeling, depending on the purpose of the study and other factors, such as the comprehensive information content of reporting data over time. As a result of the scientific development, the author of the study has provided conceptual proof of the expediency of conducting annual reports and interim reports in the analysis, the methodological need to bring its indicators to a comparable form for calculating financial standing indicators using special procedures, such as calculating the "arithmetic mean balance sheet" and preparing a "settlement statement of financial standing", respectively, depending on the time parameter of reporting. The relevance of the procedure for preparing reporting data for a comparable form before the fundamental analysis is proved.

Keywords: reporting, comparability of indicators, methodology, comparability procedures, comprehensiveness of information, indicators of financial standing, change of indicators, conceptual approach.

JEL classification: C18, C67, M40, O12

Постановка проблеми. Оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання полягає у розрахунку та вивченні комплексу показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства та впливають на обґрунтованість та ефективність управлінських рішень на мікро- та макрорівнях [1].

За результатами оцінки фінансового стану можна розробити заходи щодо покращення структури капіталу, відновлення платоспроможності, підвищення рентабельності, визначити оптимальний розмір потрібних підприємству оборотних активів, виявити резерви підвищення ефективності функціонування підприєм-

ства та перспективи його розвитку, попередити виникнення фінансової кризи на підприємстві [2].

Розрахунок показників фінансового стану на основі показників фінансової звітності суб'єкта господарювання передбачає певні процедури, комплексне виконання яких забезпечує якісний аналіз, що складається з розрахунків коефіцієнтів фінансового стану на підставі економічно обґрунтованої інформації за показниками фінансової звітності та можливості надання об'єктивних й неупереджених висновків щодо фактичного стану та подальшого розвитку суб'єкта господарювання [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Управління фінансово-господарською діяльністю підприємств має ґрунтуватися на використанні структурованих та достовірних даних про фінансовий стан підприємства, основним інформаційним джерелом здійснення якого є економічні та інші показники діяльності суб'єкта господарювання, які в сучасних умовах акумулюються у фінансовій звітності, формування показників якої відбувається на підставі даних бухгалтерського обліку, як складової частини науки про управління [4].

Розмаїття поглядів на методику оцінки фінансового стану призвело, з одного боку, – на закріплення наукового обґрунтування авторських підходів, а з іншого, – до десистематизації можливо розрахованих показників. В той же час, всі сучасні автори сходяться в думці про розрахунок цих показників на основі показників форм фінансової звітності. [3] Так, наприклад, у відборі інформації для будь-якого аналізу та зокрема для розрахунку показників фінансового стану покладається безперечне положення про необхідність застосування процедури оцінки співставності вхідної інформації з погляду основних методологічних положень щодо відбору статистичних даних у дослідження (Андреева Г.І. [5], Мних Є.В. [6]), підтверджується змістовність даних бухгалтерського обліку для аналітичних досліджень (Калабухова С.В. [7]), з метою забезпечення співставності облікових даних у разі зміни облікової політики за порівняльні періоди на законодавчому рівні встановлюється необхідність перерахунку показників шляхом перспективного/ретроспективного застосування [8], методичні підходи до оцінювання фінансового стану підприємства (Масюк Ю.В., Резниченко О.В. [9]), розкрита актуальність застосування показників фінансової звітності у прорахунку показників фінансового стану із обґрунтуванням загальної методики (Яцук О.О., Захарова Н.Ю. [10]). Нині, окрім фундаментальних визначень у законодавстві [8, 11], відсутні наукові дослідження про коректність застосування у розрахунках показників фінансового стану із використанням показників фінансової звітності різних за своєю якісною сутністю показників – на звітну дату та за звітний період, не дивлячись на їх об'єднаність одним відповідним звітним періодом (квартал, півріччя, рік).

Нині потребує додаткових досліджень як на теоретичному рівні в площині розробки певних методологічних підходів щодо коректності застосування у розрахунках показників фінансового стану із використанням показників фінансової звітності різних за своєю якісною сутністю показників, так і на законодавчо-прикладному рівні в площині оновлення та введення в дію відповідних норм діючого законодавства

та/або розробки нової методики оцінки фінансового стану підприємств із використанням показників фінансової звітності.

Мета статті полягає у розробці концептуальних методологічних підходів оцінки співставності показників фінансової звітності та, у разі необхідності, додаткового доведення її показників до співставного вигляду, для розрахунку показників фінансового стану.

Виклад основного матеріалу. Інформація про фінансово-господарську діяльність підприємства акумулюється у показниках фінансової звітності, методологія визначення яких чітко прописана діючим законодавством та формується через систематизацію даних на рахунках бухгалтерського обліку шляхом застосування методики складання звітності за встановленими НП(С)БО [8], П(С)БО [11] та іншими нормативними документами [12].

Одночасно порядок проведення аналізу фінансового стану підприємства за діючим законодавством регулюється Положенням «Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації», затвердженим Наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України від 26.01.2001 р. № 49/121 [13], яке визначає фінансовий стан підприємства як сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні й потенційні можливості підприємства. В той же час на сьогодні Положення [13] можна вважати неактуальним, оскільки встановлена методика розрахунку показників фінансового стану за ним була доцільна до тих пір, доки не були прийняті зміни до діючих нині НП(С)БО [8] та П(С)БО [11], в результаті яких були кардинально переформатовані показники фінансової звітності за порядком їх формування та порядком шифрування у самій звітності за встановленими кодами її статей, внаслідок чого відбулася десистематизація розрахунку показників фінансового стану на основі показників фінансової звітності.

Також законодавчим підґрунтям здійснення відповідних розрахунків є Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств, пунктом 3.4. яких розкрито загальний алгоритм щодо послідовності здійснення аналізу [14]:

підготовка звітних даних до аналізу (технічна перевірка правильності заповнення фінансової звітності, приведення даних у порівняльний вигляд тощо);

визначення критеріїв і показників оцінки фінансового стану (небагатоох найбільш важливих);

обчислення показників за період, що аналізується; оцінка фінансового стану за показниками в динаміці;

розробка конкретних заходів та прийняття управлінських рішень.

Не дивлячись на більш пізній час розробки даної Методики [14], тим не менш на сьогодні вона не втратила актуальність з точки зору змісту підходу, який закладено в ній щодо основи здійснення економічного аналізу показників фінансового стану саме за визначеними алгоритмічними процедурами. Мова йде про перший етап цієї Методики [14] (підготовка звітних даних до аналізу (технічна перевірка правильності заповнення фінансової звітності, приведення даних у порівняльний вигляд тощо)), якому, як правило, не

завжди відводиться належна увага (а іноді ігнорується фахівцями), але саме ретельне виконання цього етапу закладає підґрунтя якісного аналізу, який складається з розрахунків показників фінансового стану на підставі фінансової звітності та можливості надання об'єктивних й неупереджених висновків щодо фактичного стану та подальшого розвитку суб'єкта господарювання.

Отже, вже на початковому етапі запровадження методики оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання необхідно визначитися із підходом, який буде покладено в основу аналітичної діяльності, адже переважна більшість показників фінансового стану підприємств розраховується на підставі даних форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан) на ___20__ р.» та форми №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за ___20__ р.», де за методикою розрахунку переважної більшості показників фінансового стану одночасно приймають участь і показники форми №1, і показники форми №2, постає методологічна перепона здійснення адекватних розрахунків, адже показники цих форм не є співставними за періодом, не дивлячись на їх поєднання одним звітним періодом розкриття інформація про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання, оскільки форма №1 надає дані «на дату» (тобто на кінець останнього дня звітного періоду з одночасним інформаційним повідомленням про стан на початок звітного року в цілому), а форма №2 – «за звітний період». Є показники фінансового стану, які розраховуються й із застосуванням інших форм фінансової звітності (звіту про рух грошових коштів (форма №3), звіту про власний капітал (форма №4) і приміток до фінансової звітності (форма №5)), показники по яких також містять інформацію «за звітний період» [1, 3].

За для виваженого здійснення першого етапу аналізу і оцінки фінансового стану – підготовки звітних даних до аналізу (технічна перевірка правильності заповнення фінансової звітності, приведення даних у порівняльний вигляд тощо) – нами пропонується виходити із мети аналізу та інформаційного забезпечення звітними даними, тобто з урахуванням стану всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі, в такі можливі способи [1]:

використання даних форми №1 без доведення їх до співставного вигляду – для проведення точкового (моментного) аналізу. Це дозволяє на підставі даних одного звітного періоду тим не менш здійснити аналіз в динаміці – на початок та на кінець звітного періоду;

використання даних форми №1 із доведенням до співставного вигляду (потребує спеціальної процедури доведення даних форми №1 до співставного вигляду – переведення моментних даних на періодний). Тут під спеціальною процедурою ми розуміємо додаткове прорахування показників форми №1 за відповідний рік як середньоарифметичне значення по відповідних показниках графі 3 та графі 4, приймаючи отриманий результат як показник за звітний рік. Це дозволяє сформулювати так званий «середньоарифметичний баланс» за звітний період, що умовно переводить дані балансу із моментних показників в показники періоду. За наявності даних двох та більше звітних періодів виникає перспектива здійснити аналіз в динаміці по відповідних звітних періодах.

Пунктом 4 розділу III «Якісні характеристики фінансової звітності та принципи її складання» НП(С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [8] затверджена вимога щодо забезпечення можливості користувачам надавати порівнювальність фінансових звітів підприємства за різні періоди та фінансових звітів різних підприємств, що в свою чергу ставить нагальне завдання забезпечення усунення отримання некоректно розрахованих показників методологічно та технічно з метою виключення перекручування інформації та досягненню й утвердженню хибних висновків. Разом із цим постає й інша проблема, з чийого боку – внутрішнього або зовнішнього – проводиться аналіз, а значить постає питання достатності вихідних даних за обсягом та динамікою, тобто стану всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі, враховуючи мету досягнення незалежно від сторони реалізації аналітичного процесу – здійснення якісного економічного аналізу, що є запорукою неупереджених висновків щодо фактичного стану та подальшого розвитку суб'єкта господарювання.

Це означає, що кожний з наведених способів слід розглядати з точки зору забезпечення інформаційними даними звітності в часі (річна або проміжна звітність) та її наявності в динаміці, що в комплексі має забезпечити підготовку звітних даних до аналізу (технічна перевірка правильності заповнення фінансової звітності, приведення даних у порівняльний вигляд тощо).

Отже, це означає, що і спосіб використання даних форми №1 без доведення їх до співставного вигляду, і спосіб використання даних форми №1 із доведенням до співставного вигляду в підготовці звітних даних до порівняльного вигляду може мати єдину інформативну основу для здійснення розрахунків – річну або проміжну звітність.

Зрозуміло, що і по річній, і по проміжній звітності будуть як обмеження, так і можливості здійснення розгорнутого аналізу.

Реалізація запропонованих способів підготовки звітних даних до аналізу щодо приведення даних у порівняльний вигляд за для можливості здійснення аналізу і розрахунків з методологічної точки зору, наведемо прикладах за формальною моделлю «вхід – вихід» із подальшою оцінкою «перспективи розгорнутості майбутніх результатів» за показниками фінансового стану в динаміці, де [1]:

«вхід» – спосіб із певним вибором звітності в звітному періоді (річна або проміжна);

«вихід» – доведений до співставного (порівняльного) вигляду цифровий матеріал для розрахунку та проведення аналізу показників фінансового стану за відповідними звітними періодами;

«перспектива розгорнутості майбутніх результатів» – оцінка можливості здійснення аналізу в динаміці по звітних періодах в умовах обмеженості звітних даних по звітних періодах, тобто з урахуванням стану всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі.

В результаті моделювання нами складені такі концептуальні методологічні підходи оцінки та, у разі необхідності, доведення до співставного вигляду показників фінансової звітності для розрахунку показників фінансового стану (ідея удосконалена за джерелом [1]):

без попереднього доведення їх показників (зокрема показників ф.№1) до співставного вигляду по річній звітності (таблиця 1);

без попереднього доведення їх показників (зокрема показників ф.№2) до співставного вигляду по проміжній звітності (можливо тільки у разі аналізу проміжної звітності по відповідних роках, наприклад, перший (другий, третій, четвертий) квартал звітного року порівнюється із першим (другим, третім, четвертим) кварталом попереднього року відповідно) (використання таблиці 1 із певними припущеннями по періодах). Окремо – можливі аналогічні викладення по півріччях з інтерпретацією підходу, викладеного в таблиці 1;

із попереднім доведенням їх показників (зокрема показників ф.№1) до співставного вигляду по річній звітності (таблиця 2);

із попереднім доведенням їх показників (зокрема показників ф.№2) до співставного вигляду по проміжній звітності (можливо тільки у разі аналізу проміжної звітності по кварталах в середині звітного року, наприклад, у разі послідовного аналізу – другий із першим, третій із другим, четвертий із третім кварталом звітного року, а у разі базисного аналізу – четвертий із першим, четвертий із другим, четвертий із третім кварталом звітного року) (використання таблиці 2 із певними припущеннями по періодах). Окремо – можливі аналогічні викладення по півріччях з інтерпретацією підходу, викладеного в таблиці 2.

Слід прокоментувати, що наведені моделі не є остаточними та можуть мати альтернативний спосіб упровадження в залежності від мети дослідження та інших чинників, наприклад, стану всеосязності інформаційної наповненості звітними даними в часі.

Доведемо цю тезу на прикладі можливих варіантів реалізації першої моделі – спосіб використання даних форми №1 без доведення їх до співставного вигляду по річній звітності (визначення статусу «основний» або «альтернативний» приймається дослідником самостійно) [1]:

варіант 1 (прийнято нами умовно як основний): «вхід» – використання даних форми №1 на початок та на кінець звітного періоду тальки до даних тільки звітного періоду форми №2 → «вихід» – отримання показників «на початок звітного періоду» та «на кінець

Таблиця 1

Схема розрахунку показників фінансового стану із використанням форм фінансової звітності без попереднього доведення їх показників до співставного вигляду /по річній звітності/

«Вхід» /спосіб із певним вибором звітності в звітному періоді/	Спосіб підготовки звітних даних до аналізу	«Вихід» /доведені до співставного вигляду показники звітності та проведення аналізу показників фін.-го стану за звітними періодами/	«Перспектива розгорнутості майбутніх результатів» /переваги («+») та недоліки («-») для здійснення подальших аналітичних процедур/
Річна звітність	Позиція дослідження: показники є співставними	Сформовані звітні періоди для аналізу ↕	«+»: досягається динаміка по сформованих умовних звітних періодах в умовах обмеженості всеосязності інформаційної наповненості звітними даними в часі; «-»: не задіяні дані ф.№2 за аналогічний звітний період попереднього року
Форма №1	без доведення показників до співставного вигляду	на початок зв.пер. на кінець зв.пер. сукупність розрахованих показників фінансового стану ↕	
Форма №2	без доведення показників до співставного вигляду		
Форми №1 та №2			

Джерело: складено автором за результатами власних досліджень

Таблиця 2

Схема розрахунку показників фінансового стану із використанням форм фінансової звітності із попереднім доведенням їх показників до співставного вигляду /по річній звітності/

«Вхід» /спосіб із певним вибором звітності в звітному періоді/	→	Спосіб підготовки звітних даних до аналізу	→	«Вихід» /доведені до співставного вигляду показники звітності та проведення аналізу показників фін.-го стану за звітними періодами/	→	«Перспектива розгорнутості майбутніх результатів» /переваги («+») та недоліки («-») для здійснення подальших аналітичних процедур/
Річна звітність	→	Позиція дослідження: показники не є співставними	→	Сформовані звітні періоди для аналізу	↕	«+»: досягається динаміка у разі повної всеосяжності звітними даними в часі (2 та більше звітних періоди); «+»: трансформація ф.№2 призводить до співставного вигляду із ф.№1 за відповідними звітними періодами; «-»: в умовах обмеженості всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі
↓		↓	↓	попер. період звітний період		
Форма №1	→	доведення показників до співставного вигляду	↓	сукупність розрахованих показників фінансового стану ↕		
↕		↓	розрахунок «середньоарифметичного балансу» [[ф.№1 (гр.3+гр.4)]/2]			
попередній період звітний період			↕	попер. період звітний період		
БАЛАНС (звіт про фінансовий стан) на ... 20... р. Форма № 1 Код за ДКУД: 1801001						
Форма №2 Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за ... 20... р. Форма № 2 Код за ДКУД: 1801001						
I. Фінансові результати Стаття Код За період За відповідний період (періодичні дані)						

Джерело: складено автором за результатами власних досліджень

звітного періоду» → показників «на початок звітного періоду» та «на кінець звітного періоду»;

варіант 2 (прийнято нами умовно як альтернативний): «вхід» – використання даних форми №1 на початок та на кінець звітного періоду до даних попереднього звітного періоду та звітного періоду форми №2 відповідно → «вихід» – отримання показників «на початок звітного періоду» та «на кінець звітного періоду» → показників «на початок звітного періоду» (альтернативна назва «за попередній звітний період») та «на кінець звітного періоду» (альтернативна назва «за звітний період»).

Таким чином, варіант 1 охоплює використання звітних даних форми №2 тільки за звітний період та за відсутності аналогічних даних попереднього звітного періоду не дає можливості щодо реалізації аналізу в динаміці, в той час як варіант 2 охоплює звітний та попередній періоди, що надає можливість аналізу

розрахованих в подальшому показників фінансового стану в динаміці.

Аналогічні процедури та висновки мають бути застосовані і до інших означених нами напрямів-способів використання форм звітності при розрахунку й аналізі показників фінансового стану із використанням форм фінансової звітності в залежності від мети дослідження та всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі.

При цьому не слід забувати, що річні форми звітності апріорі є співставними за роками за умови незмінності облікових процедур формування показників звітності, в той час, як проміжні форми звітності є співставними і за відповідними проміжними періодами по роках, і всередині звітного року по кварталах та півріччях. Так, в умовах обмеження даними тільки по-квартальними даними в межах звітного року –

потребують спеціальної процедури доведення даних форми №2 до співставного вигляду по кварталах, а в умовах обмеження даними тільки даними за півріччя в межах звітного року – також потребують спеціальної процедури доведення даних форми №2 до співставного вигляду за півріччя.

Під спеціальною процедурою ми розуміємо додаткове прорахування показників форми №2 за відповідні квартали (другий, третій, четвертий) та півріччя (друге), адже форма №2, починаючи з цих звітних періодів містить дані наростаючим підсумком. Це досягається шляхом виключення відповідних даних за попередній звітний період проміжної звітності та складання так званої «розрахункової» форми №2.

Показники форми №2 за перший квартал (для по-квартального порівняння) та за перше півріччя (для піврічного порівняння) не потребують перерахунку, оскільки вже визначені відповідними межами звітного періоду.

Зауважимо, що стан всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі певною мірою впливово діє на визначення мети економічного дослідження та одночасно визначає його достатність. Так, наприклад, при наявності даних тільки за один звітний період немає можливості оцінити дані на предмет економічної ефективності в наслідок відсутності об'єкта порівняння, а тільки за рекомендованими або нормативними або галузевими показниками тощо. При наявності ж даних за два та більше періодів є можливість адекватної оцінки показників і в динаміці, і в порівнянні із рекомендованими або нормативними або галузевими показниками тощо.

Висновки. Розрахунок показників фінансового стану на підставі форм фінансової звітності (повної або спрощеної) містить комплекс заходів, чітка послідовність виконання яких (приведення даних у порівняльний вигляд; визначення критеріїв і показників оцінки фінансового стану; обчислення показників за період, що аналізується; оцінка фінансового стану за

показниками в динаміці; розробка конкретних заходів та прийняття управлінських рішень) є запорукою якісного економічного аналізу.

Запобігання хибним висновкам стає можливим вже на першому етапі впровадження економічного дослідження – приведення даних у порівняльний вигляд, що є вкрай важливим у застосуванні будь-якої методики оцінки фінансового стану на підставі показників фінансової звітності суб'єкта господарювання. Для цього в економічне дослідження мають бути впроваджені методологічні підходи забезпечення співставності показників фінансової звітності для здійснення розрахунку й аналізу показників фінансового стану в умовах певного стану всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі.

Автором публікації розроблені концептуальні методологічні підходи оцінки співставності показників фінансової звітності та, у разі необхідності, доведення її показників до співставного вигляду, для розрахунку показників фінансового стану.

Розроблені концептуальні підходи є підґрунтями для подальших альтернативних моделювань в залежності від мети дослідження та інших чинників, наприклад, стану всеосяжності інформаційної наповненості звітними даними в часі.

Наслідком наукової розробки стало концептуальне доведення автором дослідження доцільності проведення в аналізі річної звітності та проміжної звітності методологічної необхідності доведення її показників до співставного вигляду для розрахунку показників фінансового стану із застосуванням спеціальних процедур – розрахунку «середньоарифметичного балансу» та складання «розрахункового звіту про фінансовий стан» відповідно в залежності від часового параметру звітності.

Доведена актуальність процедури підготовки звітних даних до співставного вигляду, що має передувати здійсненню економічного аналізу.

Список використаних джерел:

1. Євсєва О.О. Методологічні підходи забезпечення співставності показників фінансової звітності для здійснення розрахунку й аналізу показників фінансового стану. Science, innovations and education: problems and prospects: Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference (Tokyo, Japan, 09-11 February 2022). CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022.
2. Носова Є. Система показників оцінки фінансового стану підприємств. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. Вип. 138, 2012. С. 53–57. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2012_138_18. (дата звернення 12.02.2022).
3. Євсєва О.О. Актуальні питання розрахунку показників фінансового стану на етапі підготовки звітних даних до аналізу. *Актуальні питання економіки, фінансів, обліку і права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Полтава, 03 лютого 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022.
4. Євсєва О.О., Анікіна О.С., Нікуліна С.В. Актуальність формування універсального підходу до оцінки фінансового стану підприємства на основі показників форм фінансової звітності. *Економічний простір* : збірник наукових праць. № 148. Дніпропетровськ : ПДАБА, 2019. С. 129–143.
5. Андрєєва Г.І. Система формування економічних показників як база аналізу господарської діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. – № 3, 2014. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2872> (дата звернення 12.02.2022).
6. Мних Є.В., Сучасний економічний аналіз: питання методології та організації. *Бухгалтерський облік та аудит*. – №1, 2006.
7. Калабухова С.В. Теоретичні аспекти економічного аналізу в інформаційній економіці. *Економічний аналіз: зб. наук. праць. Економічний аналіз*. рік. № 1. Том 19. 2015.
8. Національні стандарти бухгалтерського обліку і звітності [перелік]. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html. (дата звернення 17.02.2022).
9. Масюк Ю.В., Резниченко О.В. Теоретико-методичні підходи до оцінювання фінансового стану підходу. *Приазовський економічний вісник*. Випуск 5 (16), 2019.
10. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. Том 29 (68). № 3, 2018.

11. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL : <http://kodeksy.com.ua/buh/psbo.htm>. (дата звернення 17.02.2022).
12. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 р. URL : http://kodeksy.com.ua/pro_buhgalters_kij_oblik_ta_finansovu_zvitnist.htm. (дата звернення 17.02.2022).
13. Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації»: Положення, наказ № 49/121 від 26.01.2001 р. Міністерство фінансів України, Фонду державного майна України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>. (дата звернення 17.02.2022).
14. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств: 28.07.2006. Центральна спілка споживчих товариств України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006626-06#Text> (дата звернення 17.02.2022).

References:

1. Ievsieieva O. O. Methodological approaches to ensuring comparability of financial reporting indicators for calculating and analyzing financial condition indicators. Science, innovations and education: problems and prospects: Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference (Tokyo, Japan, 09-11 February 2022). CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022.
2. Nosova Ie. (2012) Systema pokaznykiv otsinky finansovoho stanu pidpriemstv [System of indicators for assessing the financial condition of enterprises]. *Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economy*. Issue 138, pp. 53-57. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2012_138_18. (accessed 12.02.2022).
3. Ievsieieva O. O. (2022) Aktualni pytannia rozrakhunku pokaznykiv finansovoho stanu na etapi pidgotovky zvitnykh danykh do analizu [Current issues of calculating financial standing indicators at the stage of preparing reporting data for analysis]. *Current issues of Economics, Finance, Accounting and law*: collection of abstracts of the international scientific and practical conference (Poltava, February 03, 2022). Poltava: CFEND publ.
4. Ievsieieva O. O., Anikina O. S., Nikulina S. V. (2019) Aktualnist formuvannia universalnogo pidkhodu do otsinky finansovoho stanu pidpriemstva na osnovi pokaznykiv form finansovoi zvitnosti. [Relevance of forming a universal approach to assessing the financial condition of an enterprise based on indicators of financial reporting forms]. *Economic space: collection of scientific papers*, no. 148. Dnipropetrovsk: PDABA, pp. 129-143.
5. Andrieieva G. I. (2014) Systema formuvannia ekonomichnykh pokaznykiv yak baza analizu hospodarskoi diialnosti pidpriemstva [The system of formation of economic indicators as a basis for analyzing the economic activity of an enterprise]. *Efficient economy*, no 3. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2872> (accessed 12.02.2022).
6. Mnykh E. V. (2006) Suchasnyi ekonomichniy analiz: pytannia metodolohii ta orhanizatsii [Modern Economic Analysis: issues of methodology and organization]. *Accounting and audit*, no. 1
7. Kalabukhova S. V. (2015) Teoretychni aspekty ekonomichnoho analizu v informatsiinii ekonomitsi [Theoretical aspects of economic analysis in the information economy]. *Economic analysis: collection of scientific works. Economic analysis. Year, no. 1, vol. 9*.
8. Natsionalni standarty bukhgalterskoho obliku i zvitnosti [perelik]. [National Accounting and Reporting Standards [list]. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html. (accessed 17.02.2022).
9. Masyuk Yu. V., Reznichenko O. V. (2019) Teoretyko-metodychni pidkhody do otsiniuvannia finansovoho stanu pidkhodu [Theoretical and methodological approaches to assessing the financial condition of the approach]. *Priazovsky Economic Bulletin*, no. 5 (16)
10. Yatsukh O. O., Zakharova N. Yu. (2018) Finansovy stan pidpriemstva ta metodyka yoho otsinky [Financial condition of the enterprise and methods of its assessment]. *Scientific notes of Tavria V. I. Vernadsky National University. Series: Economics and management*, vol. 29 (68), no. 3/
11. Polozhennia (standarty) bukhgalterskoho obliku [Accounting regulations (standards). Available at: <http://kodeksy.com.ua/buh/psbo.htm>]. (accessed 17.02.2022).
12. Pro bukhgalterskyi oblik i finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy # 996-XIV vid 16 lypnia 1999 [On accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine No. 996-XIV of July 16, 1999] Available at: http://kodeksy.com.ua/pro_buhgalters_kij_oblik_ta_finansovu_zvitnist.htm. (accessed 17.02.2022).
13. Pro poriadok zdiisnennia analizu finansovoho stanu pidpriemstv, shcho pidliahaiut pryvatyzatsii»: Polozhennia, nakaz # 49/121 vid 26.01.2001 [On the procedure for analyzing the financial condition of enterprises subject to privatization": Regulation, Order No. 49/121 of 26.01.2001]. Ministry of Finance of Ukraine, State Property Fund of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01> (accessed 17.02.2022).
14. Metodychni rekomendatsii z analizu i otsinky finansovoho stanu pidpriemstv: 28.07.2006. [Methodological recommendations for analyzing and evaluating the financial condition of enterprises: 28.07.2006]. Central Union of consumer societies of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006626-06#Text> (accessed 17.02.2022).